

صلى الله عليه وسلم

۹۳۵۵۵۳۰۲۲۵

دانشگاه شهید چمران اهواز

پردیس دانشگاهی

پایان نامه کارشناسی ارشد علوم اجتماعی

گرایش جامعه شناسی

عنوان:

بررسی عوامل اجتماعی و فرهنگی مؤثر بر ترس از جرم در بین زنان

(با تأکید بر فضاهای شهر اهواز)

استاد راهنما:

دکتر علی حسین حسین زاده

استاد مشاور:

دکتر عبدالرضا نواح

نگارنده:

لطف اله مطیع اله

شهریور ۱۳۹۳

تقدیم بہ حضرت

اباصالح المہدی (عج)

او کہ منظر تمام خوبی ہاست و وجودش مایہ قرار زمین و آسمان

او کہ ظہورش را بی صبرانہ

انتظار می کشیم

”سپاس خدای را عزوجل که طاعتش موجب رحمت است و به شکر اندرش مزید
نعمت و با شکر از همسر و فرزندان صبورم، که عشق را بر ایم معنا دادند. آنان که برایم
منظر ایمان و اخلاق هستند و قادر به جبران مهربانی ما و از خود گذشته‌گی ما نشان نیستند.
پدر و مادر مهربانم، بلند قله‌های عشق و ایثار. پدر بزرگوارم که محبت و یاری خویش را هرگز
از من دریغ نمی‌کند و مادر مهربانم که بودن و شدنم را مهربون دعاهای او، هستم.

همچنین از استاد راهنمای ارجمند جناب آقای دکتر علی حسین زاده و استاد
مشاور کرامی جناب آقای دکتر عبدالرضا نواح که صمیمانه با راهنمایی‌های ارزنده خود مراد
مراحل مختلف تنظیم این پایان نامه یاری نمودند بسیار سپاسگذارم و از تمام اساتید
محترم که در طول تحصیل افتخار شاگردیشان را داشتم کمال شکر را دارم.

نام خانوادگی : مطیع اله	نام : لطف اله
عنوان پایان نامه : بررسی عوامل اجتماعی و فرهنگی مؤثر بر ترس از جرم در بین زنان (با تأکید بر فضاهای شهر اهواز)	
استاد راهنما: دکتر علی حسین حسین زاده	استاد مشاور : دکتر عبدالرضا نواح
درجه تحصیلی : کارشناسی ارشد	رشته: گرایش: جامعه شناسی
محل تحصیل : دانشگاه شهید چمران اهواز	
دانشکده : اقتصاد و علوم اجتماعی	
تاریخ فارغ التحصیلی: ۱۳۹۳/۰۶/۲۶	تعداد صفحه: ۱۴۶
مفاهیم کلیدی: ترس از جرم، پیوند محله ای، ویژگی های محیطی ، زنان	
<p>چکیده</p> <p>امروزه ترس از جرم در بین زنان به واقعیت اجتماعی متمایز و حتی مهمتر از خود جرم مبدل شده و موضوعی است که بحث امنیت در شهرها را به چالش کشیده و بدین سبب مورد توجه محققین علوم اجتماعی و جرم شناسی قرار گرفته است. رساله حاضر با هدف بررسی عوامل اجتماعی - اقتصادی و فرهنگی مؤثر بر ترس از جرم در بین زنان انجام گرفته است. در این پژوهش، نظر بر این است که ویژگی های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی بر ترس از جرم زنان مؤثر است و این عوامل به نوبه ای خود در ارتباط با ویژگی های زمینه ای موجود سطوح متفاوتی از ترس از جرم می گردد. چارچوب نظری تحقیق برگرفته از آراء اسکار نیومن، ویلسون و کلینگ، بورسیک و گراسمیک، تدرابرت گر، باری بوزان، ال ویور و تالکوت پارسنز و ... می باشد. تحقیق به روش پیمایشی و با استفاده از ابزار پرسش نامه، در بین ساکنین مونث ۱۸ سال و بالاتر شهرستان اهواز، در سال ۱۳۹۳ به انجام رسیده است. در این تحقیق از شیوی نمونه گیری طبقه ای و تصادفی ساده استفاده شده و حجم نمونه ای مورد مطالعه ۳۸۴ نفر می باشد. مراحل آماری آن با استفاده از نرم افزار Spss v.16 انجام شده است.</p> <p>نتایج نشان داد که از مجموع عوامل مطرح شده متغیرهای پایگاه اجتماعی - اقتصادی (بعد عینی و ذهنی)، تنوع قومی، وضعیت زندگی و تجربه قبلی جرم (آسیب دیدگی) بر ترس از جرم شهروندان تأثیرگذار هستند. هم چنین نتایج نشان داد همه متغیرهای زمینه ای (به استثناء جنس) بر ترس از جرم زنان مؤثرند. بر اساس نتایج حاصله بین متغیرهای ویژگی های محیطی محل زندگی و ویژگی های پیوند محله ای و ترس از جرم زنان رابطه معنادار وجود نداشت. در پایان به تناسب نتایج حاصله راهکارهای اجرایی نیز پیشنهاد گردید.</p>	

فهرست مطالب

صفحه

عنوان

فصل اول: کلیات پژوهش

۲	۱-۱- مقدمه
۲	۱-۲- بیان مسأله
۴	۱-۳- اهمیت و ضرورت پژوهش
۱۲	۱-۳-۱- اهداف تحقیق
۱۲	۱-۳-۱-۱- هدف کلی
۱۲	۱-۳-۱-۲- اهداف جزئی

فصل دوم: مبانی نظری و پیشینه پژوهش

۱۴	۱-۲- مقدمه
۱۵	۱-۲-۱- تاریخچه، مفاهیم و آثار ترس از جرم
۱۵	۱-۲-۲- تاریخچه ترس از جرم
۱۷	۱-۲-۲-۱- بررسی پدیده‌ی ترس از جرم
۲۵	۱-۲-۲-۲- نگرانی درباره‌ی ترس از جرم
۳۲	۱-۲-۲-۳- جرم ترس محور
۳۲	۱-۲-۲-۴- آثار ترس از جرم
۳۳	۱-۲-۲-۵- آثار ترس از جرم در حوزه‌ی اجتماعی
۳۶	۱-۲-۲-۶- آثار ترس از جرم در حوزه‌ی اقتصادی
۳۸	۱-۲-۲-۷- آثار ترس از جرم در حوزه‌ی سلامت روانی

- ۳۹..... آسیبپذیرتر شدن افراد نسبت به بزه‌دیدگی ۱-۳-۶-۲-۲-
- ۴۰..... ترس، نگرانی و اضطراب ۲-۳-۶-۲-۲-
- ۴۱..... سایر پیامدهای ترس از جرم ۳-۳-۶-۲-۲
- ۴۳..... راههای کاهش ترس از جرم ۴-۶-۲-۲
- ۴۴..... پیشینه پژوهشی ۳-۲
- ۴۴..... پیشینه مطالعاتی در ایران ۱-۳-۲
- ۴۹..... پیشینه مطالعاتی در خارج از ایران ۲-۳-۲
- ۵۵..... جمع بندی ادبیات تحقیق ۳-۳-۲
- ۵۶..... چارچوب نظری تحقیق ۴-۲
- ۶۰..... نظریه پیوند اجتماعی ۱-۴-۲
- ۶۱..... نظریه وضعی ۲-۴-۲
- ۶۲..... عدم ادغام اجتماعی ۳-۴-۲
- ۶۳..... دیدگاه تأثیر رسانه ۴-۴-۲
- ۶۳..... نظریه جامعه مخاطرها ۵-۴-۲
- ۶۵..... مبانی نظری ۲-۴-۲
- ۶۵..... نظریه‌ها و رویکردهای محیطی و فضایی (طراحی شهری) ۱-۲-۴-۲
- ۶۸..... دفاع ۱-۱-۲-۴-۲ معرفی یک نمونه از پروژه‌های اجرا شده اسکارنیومن در زمینه فضاهای قابل
- ۶۹..... اصول و روش‌های کلی خلق فضای قابل دفاع ۲-۱-۲-۴-۲

- ۷۱..... نظریه پنجرهای شکسته ۲-۴-۲-۱-۲- نظریه پنجرهای شکسته
- ۷۳..... رویکرد غیرمحیطی نسبت به ترس از جرم ۲-۴-۲-۲- رویکرد غیرمحیطی نسبت به ترس از جرم
- ۷۳..... نظریه آسیب‌پذیری ۱-۴-۲-۲-۱- نظریه آسیب‌پذیری
- ۷۶..... نظریه بیسازمانی اجتماعی ۲-۴-۲-۲- نظریه بیسازمانی اجتماعی
- ۷۹..... نظریه بزهدیدگی ۳-۴-۲-۲- نظریه بزهدیدگی
- ۸۰..... محرومیت نسبی ۴-۴-۲-۲- محرومیت نسبی
- ۸۲..... احساس ناامنی ۵-۴-۲-۲- احساس ناامنی
- ۸۶..... اعتماد اجتماعی ۶-۴-۲-۲- اعتماد اجتماعی
- ۹۰..... نحوه‌ی استخراج متغیرها از چارچوب نظری تحقیق ۵-۴-۲- نحوه‌ی استخراج متغیرها از چارچوب نظری تحقیق
- ۹۴..... فرضیه‌های تحقیق ۶-۴-۲- فرضیه‌های تحقیق
- ۹۶..... مدل تحلیلی تحقیق ۷-۴-۲- مدل تحلیلی تحقیق
- ۹۷..... خلاصه و نتیجه‌گیری ۸-۴-۲- خلاصه و نتیجه‌گیری

فصل سوم: روش‌شناسی پژوهش

- ۹۹..... مقدمه ۱-۳-۱- مقدمه
- ۹۹..... روش تحقیق ۲-۳-۲- روش تحقیق
- ۱۰۰..... معرفی ابزار جمع‌آوری اطلاعات ۳-۳-۳- معرفی ابزار جمع‌آوری اطلاعات
- ۱۰۱..... شیوه‌ی جمع‌آوری اطلاعات ۴-۳-۴- شیوه‌ی جمع‌آوری اطلاعات
- ۱۰۱..... واحد تحلیل ۵-۳-۵- واحد تحلیل
- ۱۰۲..... جمعیت آماری ۶-۳-۶- جمعیت آماری

- ۷-۳- شیوه‌ی نمونه‌گیری ۱۰۲
- ۸-۳- تعیین حجم نمونه ۱۰۳
- ۹-۳- تعیین اعتبار و پایایی ابزار اندازه‌گیری ۱۰۴
- ۱-۹-۳- اعتبار (روایی) ۱۰۴
- ۲-۹-۳- پایایی (قابلیت اعتماد) ۱۰۵
- ۱۰-۳- نحوه‌ی تجزیه و تحلیل اطلاعات ۱۰۶
- ۱۱-۳- تعاریف مفهومی و عملیاتی متغیرهای تحقیق ۱۰۷
- ۱۱-۳-۱- متغیرهای زمینه‌ای متغیرهای زم ۱۰۸
- ۱-۱۱-۳-۱- طراحی محیطی ۱۰۸
- ۲-۱-۱۱-۳- عوامل پیوند محله‌ای ۱۰۹
- ۳-۱-۱۱-۳- تغییرات محله‌ای ۱۰۹
- ۴-۱-۱۱-۳- رسانه‌ها ۱۰۹
- ۵-۱-۱-۳- سن ۱۱۰
- ۶-۱-۱-۳- زنان، خشونت و اقتدار مردانه ۱۱۱

فصل چهارم: تجزیه و تحلیل یافته‌های پژوهش

- ۱-۴- مقدمه ۱۱۴
- ۲-۴- توصیف نمونه و پردازش اطلاعات به دست آمده ۱۱۴
- ۱-۲-۴- سن ۱۱۵
- ۲-۲-۴- میزان تحصیلات ۱۱۵

- ۱۱۶..... وضعیت تأهل ۳-۲-۴
- ۱۱۷..... تجزیه و تحلیل داده‌ها ۳-۴
- ۱۱۸..... نتایج مربوط به آزمون فرضیه‌ها ۱-۳-۴
- ۱۱۸..... آزمون فرضیه اول ۱-۱-۳-۴
- ۱۱۹..... آزمون فرضیه دوم ۲-۱-۳-۴
- ۱۱۹..... آزمون فرضیه سوم ۳-۱-۳-۴
- ۱۲۰..... آزمون فرضیه چهارم ۴-۱-۳-۴
- ۱۲۰..... آزمون فرضیه پنجم ۵-۱-۳-۴
- ۱۲۱..... آزمون فرضیه ششم ۶-۱-۳-۴
- ۱۲۱..... آزمون فرضیه هفتم ۷-۱-۳-۴
- ۱۲۲..... آزمون فرضیه هشتم ۸-۱-۳-۴
- ۱۲۲..... آزمون فرضیه نهم ۹-۱-۳-۴
- ۱۲۳..... آزمون فرضیه دهم ۱۰-۱-۳-۴
- ۱۲۳..... آزمون فرضیه یازدهم ۱۱-۱-۳-۴
- ۱۲۴..... یافته‌ها و تحلیل‌های رگرسیونی چند متغیره تحقیق ۲-۳-۴

فصل پنجم: بحث و نتیجه گیری

- ۱۲۶..... خلاصه و نتیجه گیری ۵
- ۱۲۸..... نتیجه گیری ۱-۵
- ۱۳۲..... محدودیت‌های تحقیق ۲-۵

۱۳۴..... ۳-۵- پیشنهادات

۱۳۴..... پیشنهادات پژوهشی

۱۳۴..... پیشنهادات کاربردی

۱۳۸..... منابع فارسی

۱۴۶..... منابع لاتین

فهرست جداول

عنوان	صفحه
جدول (۱-۴): آماره‌های توصیفی مربوط به سن پاسخگویان.....	۱۱۵
جدول (۲-۴): توزیع فراوانی پاسخگویان برحسب میزان تحصیلات.....	۱۱۶
جدول (۳-۴): توزیع فراوانی پاسخگویان برحسب وضعیت تأهل.....	۱۱۷
جدول (۴-۴): نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون بین سن و ترس از جرم.....	۱۱۹
جدول (۵-۴): نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون بین میزان تحصیلات و ترس از جرم.....	۱۱۹
جدول (۶-۴): نتایج آزمون t مربوط به رابطه‌ی بین متغیر وضعیت تأهل و ترس از جرم.....	۱۱۹
جدول (۷-۴): نتایج آزمون آنالیز واریانس بین وضعیت زندگی و ترس از جرم.....	۱۲۰
جدول (۸-۴): نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون بین پایگاه اجتماعی اقتصادی (بعد ذهنی) و ترس از جرم.....	۱۲۰
جدول (۹-۴): نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون بین پایگاه اجتماعی اقتصادی (بعد عینی) و ترس از جرم.....	۱۲۱
جدول (۱۰-۴): نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون بین ویژگی‌های پنداشتی و ترس از جرم.....	۱۲۲
جدول (۱۱-۴): نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون بین تجربه قبلی جرم (آسیب دیدگی) و ترس از جرم.....	۱۲۲
جدول (۱۲-۴): نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون بین ویژگی‌های پیوند محله‌ای (احساس تعلق خاطر به اجتماع و میزان روابط اجتماعی) و ترس از جرم.....	۱۲۳

- جدول (۴-۱۳): نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون بین ویژگی های محیطی محل زندگی و ترس از جرم ۱۲۳
- جدول (۴-۱۴): نتایج آزمون ضریب همبستگی پیرسون بین استفاده از وسایل ارتباط جمعی و ترس از جرم ۱۲۳
- جدول (۴-۱۵): تجزیه واریانس رگرسیون چند متغیره فرضیه های تحقیق ۱۲۵
- جدول (۴-۱۶): نتایج حاصله از رگرسیون چند متغیره فرضیه های تحقیق ۱۲۶
- شکل (۲-۱): مدل تحلیلی تحقیق ۹۶

فصل اول

«کلیات پژوهش»

۱-۱- مقدمه

ترس از جرم بعضاً با مفاهیمی هم‌چون احساس ناامنی و نگرانی درباره‌ی جرم خلط می‌شود. این در حالی است که هر یک از واکنش‌های روانی با یکدیگر متفاوت هستند. با این حال نقطه اشتراک این واکنش‌ها آن است که می‌توانند ابعاد مختلف و در عین حال حیاتی زندگی بشر را دست‌خوش تغییر و بعضاً نابودی قرار دهند. توجه به این پیامدها اهمیت پرداختن به این پدیده را دو چندان می‌کند. آن‌چه بر ابهامات در شناخت و فهم ترس از جرم دامن می‌زند، تأثیرپذیری آن از متغیرهایی است که به دشواری در قالب فرمول، نظریه و مدل ترسیم می‌شوند. سن، جنسیت و میزان سواد تنها بخشی از متغیرهایی است که بر افزایش و کاهش ترس از جرم مؤثر می‌باشند. پرداختن به مقوله‌های اثرگذار بر ترس از جرم نقش مهمی در تدوین یک سیاست کلی و غیرمقطعی برای کنترل ترس از جرم دارد. بی‌گمان کنترل این پدیده از مهمترین حوزه‌های پژوهشی است که باید توجه جدی به آن نمود، چون از پیامدهای ناگوار اقتصادی گرفته تا دیگر مسایل اجتماعی و سیاسی نوعاً رابطه معناداری با ترس از جرم دارند. البته راهبردها و تدابیر اتخاذی باید دقیق و تأثیرگذار باشند. به هر حال درهم‌تنیدگی موضوعات و اوضاع و احوال می‌تواند بر میزان ترس از جرم تأثیرگذار باشد.

امید است این نوشتار مورد توجه و استفاده دانشجویان، پژوهشگران و نهادهایی که به نحوی با موضوع جرم و امور جنایی در رابطه هستند، قرار گیرد.

۱-۲- بیان مسأله

از نظر بسیاری "احساس ناامنی" و "ترس از جرم" به طور خاصی مسئله شهری است که تاثیر بسیاری بر نارضایتی شهری دارد. شهر به عنوان یک موقعیت زیستی که دربردارنده حجم متراکمی

از افراد گوناگون است؛ در صورتی قادر به ایفای نقش های متنوع خود می باشد که بتواند امنیت را در حد قابل قبولی برای ساکنان خود تامین کند (همتی، ۱۳۸۸). در صورتی که امنیت جامعه برقرار نگردد سبب ایجاد اختلال و عدم کارایی شهر می گردد که از جمله این آسیب های وارده ایجاد احساس ناامنی یا ترس از جرم می باشد.

بسیاری از نظریه پردازان با این امر موافقند که ترس از جرم شبیه به حس یک بیماری است که مفاهیم متنوعی از درهم پیچیدگی نگرانی ها، دلواپسی ها و... را پوشش می دهد و همچنین به آن گروه از دلواپسی هایی که از شیوه و ذات تغییرات اجتماعی و فرهنگی نشات می گیرد گفته می شود (Kensila, 2005). ترس از جرم به عنوان یک مسئله اجتماعی در حال گسترش تشخیص داده شده است که می تواند بر سلامت و رفاه اشخاص تاثیر بگذارد، و در سطح وسیع تر، می تواند بر کیفیت زندگی در اجتماعات محلی از طریق محدود نمودن اطمینان و روابط موجود بین ساکنان تاثیر گذار باشد (Fitzgerald, 2008).

ترس از جرم لزوماً با خطر واقعی مرتبط نیست، برای نمونه یکی از بررسی ها در ژاپن نشان داد که بیش از ۵۰٪ از ساکنان اظهار داشتند که از اینکه شب ها دزد به خانه هایشان بزند نگران و هراسانند، علی رقم اینکه حقیقت چیز دیگری است. در واقع احتمال اینکه آنها واقعا قربانی این جرم شوند کمتر از ۱٪ است (kuhol, 1993).

احساس ناامنی یکی از موضوعات بسیار مهم برای سازمانهای پلیسی در طی سالیان متمادی بوده و ارتباط نزدیکی با برداشت افراد از جرم دارد. کونکلین "ترس از جرم" را به عنوان احساس امنیت شخصی در اجتماع تعریف می کند (همتی، ۱۳۸۸). از جمله نظریات مرتبط با احساس ناامنی فرضیه "آسیب پذیری" است که ادراک افراد از میزان آسیب پذیری در قربانی

شدن را عامل اصلی می‌داند. به عبارت دیگر آنهایی که خود را آسیب پذیر تر از دیگران می‌دانند احساس نا امنی بیشتری می‌کنند (Fergusen & Mindel، ۲۰۰۷). از جمله نظریات معروف دیگر نظریه پنجره شکسته است که به ارتباط موجود بین جرم و جنایت (احساس نا امنی) و بی نظمی اشاره دارد. همانگونه که ویلسون و کلینگ اظهار می‌کنند که روانشناسان اجتماعی و افسران پلیس بر این امر توافق دارند که اگر یک پنجره از ساختمان بشکند و بدون تعمیر به حال خود رها شود، همه پنجره های دیگر ساختمان به زودی شکسته خواهد شد (Kohm, 2009).

بر طبق نظر ایشان محلاتی که مورد بی توجهی قرار گرفته‌اند و خرابی‌هایی نظیر تلنبار شدن زباله ها، نمای بیرونی نا موزون ساختمان‌ها و پنجره‌های شکسته وجود دارد (امکان دسترسی به عمل مجرمانه مهیاست) حاکی از آن است که ساکنین آن محله آسیب پذیری بیشتری دارند و قصد دارند از حضور، مشارکت و محافظت اجتماع خود کنار بکشند. این شاخص ها می‌تواند زمینه ایجاد جرم را فراهم سازد و نشانه‌ی آن این است که ساکنین علاقه‌ای برای مواجهه با جرم ندارند تا خطر جرایم را در محل کاهش دهند (ربیعی و علیخواه، ۱۳۷۸).

۱-۳- اهمیت و ضرورت پژوهش

فضاهای شهری به عنوان بستر زندگی و فعالیت شهروندان باید بتوانند با توجه به شباهت‌ها و تفاوت‌های میان افراد و گروه‌های سنی و اجتماعی، جنسی، محیطی امن، سالم و پایدار و جذاب را برای همه افراد فراهم کند و به نیاز تمامی اقشار اجتماعی پاسخ مناسب بدهند و پاسخگویی حداقلی نیازها باشند. فضاهای شهری باید تسهیلات مورد نیاز تمامی افراد را به گونه‌ای تامین کنند که از نقطه نظر کالبدی و حسی با خصوصیات تمامی بهره‌برداران سازگار و برای آنها قابل استفاده باشد. این نیاز به ویژه از بعد حسی و فرهنگی قابل بررسی است. فضا می‌تواند حس گم گشتگی

ایجاد کند و یا آنها را به خود جلب نماید؛ به گونه‌ای که آنها این فضا را به عنوان بستری مناسب برای زندگی اجتماعی خود ببینند. از طرفی اگر مردم فضایی را به دلیل عدم راحتی یا ترس استفاده نکنند، عرصه عمومی از بین می‌رود. پیشگیری از جرائم با استفاده از طراحی محیطی می‌تواند نوعی رویکرد هدفمند در جهت کاهش جرائم در محیط‌های مصنوعی شهر قلمداد شود که به طور مؤثری در افزایش سرمایه اجتماعی، بهبود کیفیت زندگی و افزایش رضایتمندی شهروندی و در نتیجه بهبود رفاه اجتماعی جامعه تاثیر بسزایی دارد. زنان چه به دلیل مسائل فرهنگی و یا احساس عدم امنیت، ساعات محدودتری را می‌توانند در بیرون از خانه سپری کنند و همین خود یکی از محدودیت‌های جدی برای فعالیت اجتماعی و حضور آنها در فضاهای شهری است. عدم امنیت زنان در فضاهای شهری مشارکت کامل آنان را در اجتماع محدود می‌سازد، و علاوه بر آسیب‌های روانی فرد بر خانواده‌ها، در نهایت بر کل جامعه تأثیرگذار خواهد بود. فقدان ارتباطات و فضای بی‌اعتمادی باعث می‌شود تا شهروندان نسبت به دنیای بیرون از خود ترس و واگه‌نشان دهند. برخی فضاهای شهری به گونه‌ای است که زمینه ترس بیشتری را فراهم می‌آورند. عدم وجود نور کافی در خیابان، خوابیدن بی‌سرپناهان و معتادان در کنار خیابان و نبود پیاده‌رو در اتوبانها از آن جمله‌اند. فضاهایی که امکان دیدن و دیده شدن در آنها بیشتر باشد و در ضمن امکان کمی برای فرار فراهم آورند پتانسیل کمتری برای فعالیت مجرمان فراهم می‌آورند. برنامه ریزان شهری برای ایجاد امنیت باید به این نکته توجه کنند که شهرها باید به گونه‌ای ساخته شوند تا نیازهایی از این قبیل را تأمین کنند. آرامش فضای شهری ابتدا به وسیله شبکه ناخودآگاه و پیچیده اجتماعی و استانداردهای موجود میان مردم حفظ می‌شود. می‌بایست چشم‌هایی همواره خیابان را بنگرند، چشمهای کسانی که ما آنها را مالکین طبیعی و حقیقی خیابان می-

نامیم و پیاده‌روهای خیابان می‌بایست به صورت مداوم مورد استفاده قرار گیرد، تا بزنگاه‌های مؤثر بر خیابان افزوده گردد و به مردم ساکن در خیابان، نگرستن به خیابان آموزش داده شود. بدین ترتیب با استفاده از مشارکت عمومی می‌توان از وقوع درام بربریت ممانعت کرد، جرایم با حجم شهر افزایش می‌یابند نه با تراکم شهر. منظور از تراکم شهری، فقدان فاصله فیزیکی است که سبب می‌شود هم توانایی نظارت و هم توانایی مجازات بیشتر شود. اگر فعالیتها با هم ترکیب و ادغام شوند، محیط بهتر کار خود را انجام خواهد داد و طراحی خیابان باید تقویت‌کننده احساس امنیت به خصوص برای زنان و دختران باشد. هر چه امنیت در محیط شهری افزایش یابد، ارتباطات اجتماعی بین افراد یک اجتماع یا محله وسیعتر می‌شود و آنان می‌توانند برای خود شبکه‌ای از روابط را بسازند و از این طریق احساس تعلق خاطر به اجتماع شکل خواهد گرفت. افزایش شبکه روابط اجتماعی به خودی خود افزایش سرمایه اجتماعی را در بین زنان به همراه خواهد داشت. دلبستگی عاطفی به عنوان عنصر اساسی همبستگی اجتماعی، عامل اصلی کنترل منطقه‌ای به شمار می‌رود، چرا که احساس تعلق خاطر به اجتماع باعث می‌شود تا افراد احساس کنند که تحت کنترل اجتماع شان قرار دارند و اجتماع به فکر آنان است و امنیت لازم را برای آنان فراهم می‌کند. حضور گسترده و فعال زنان در شهر، شرط لازم و اساسی فراهم آمدن سرزندگی، عدالت و امنیت شهری است. برخی فضاهای شهری که زمینه ترس بیشتری را برای ساکنین فراهم می‌آورند، باعث می‌شود در آن محیط شهری ساکنین آن فاقد هر نوع پیوند و یا ارتباط اجتماعی باشند و امنیت کمتری را احساس خواهند کرد.

امنیت در فضای شهر بسیار اهمیت دارد و کارکردهای فضای شهر باید امنیت را برای همگان ایجاد کند. در حال حاضر که شاهد روند روزافزون حضور زنان در محیط‌های کار و فعالیت

اجتماعی شهر هستیم، کالبد شهر و ساختار آن، باید پاسخگوی حضور گسترده آنان در فضاها و عرصه‌های مختلف سکونت، کار، حمل و نقل، ... باشد. با توجه به این موضوع می‌توان گفت تأکید بر محیط فیزیکی و کالبدی شهر و تاثیرات آن نسبت به نقش و حضور اجتماعی زنان در شهر است. بنابراین، برای جلب مشارکت و فعالیت زنان در اجتماع، حمایت اجتماعی و افزایش اعتماد به نفس آنان، فراهم کردن امنیت برای حضور آنها در اجتماع ضروری است. تحقیقات نشان دهنده‌ی این امر هستند که در ایران، احساس امنیت در سطح مطلوبی نمی‌باشد؛ در حالیکه امنیت در ایران خیلی بیشتر از سایر کشورهاست. این تحقیق در پی سنجش و بررسی میزان ترس از جرم در بین زنان و در فضاهای عمومی شهر اهواز می‌باشد.

شهر محیطی است با گوناگونی بسیار، با امکانات کم یا بیشتر، پارک و بوستان‌ها، محله‌های پهن و باریک و با خیابان‌ها و گذرگاه‌های مختلف که فضای اجتماعی را به هم پیوند می‌زند. فضای شهری بیشترین ارتباط را با مردم و محیط زندگی برقرار می‌کند و در نتیجه نقش بسزایی در هویت بخشی و احساس آرامش به شهروندان دارد. زیبایی، آراستگی، پاکیزگی و انسجام بخشی از ویژگی‌ها و معیارهای مهم ارزیابی شهر آرامش بخش است.

تمام امکانات جدید شهرهای امروز همانند گذشته قادر به تامین آرامش و امنیت شهروندان نیستند. آنها به دلیل تمرکز بالای جمعیت و فعالیت‌های خارج از مقیاس انسانی و فراوانی ماشین به تدریج، از شاخص‌های آرامش و امنیت فضای شهری فاصله گرفته‌اند.

به نظر می‌رسد در قرن حاضر محیط‌های نامطلوب شهری مشکلات بسیاری را برای امنیت شهروندان ایجاد کرده و در رشد آسیب‌های اجتماعی موثر بوده‌اند. با گسترش این آسیب‌ها، امنیت رنگ می‌بازد و جرائم بالا می‌رود و مردم در کنش‌های اجتماعی محتاطانه عمل کرده و با هر